

Nr 416

Av herr Nyberg, angående *civilförsvarsdirektörernas lönegradsplacering.*

I Kungl. Maj:ts proposition nr 114 år 1959 uttalade föredragande departementschefen bl. a. följande:

»Med vad jag här anfört har jag velat visa civilförsvarets utomordentliga betydelse för vårt totalförvar. Det är helt enkelt så, att bryter hemmfronten samman så blir de militära ansträngningarna meningslösa.»

I anslutning härtill underströk departementschefen den utomordentliga angelägenheten av en nydaning och upprustning av civilförsvaret med avseende på såväl krigsorganisationen som fredsorganen.

En grundläggande förutsättning för att denna upprustning skall kunna förverkligas är, såsom 1953 års civilförvarsutredning framhållit, att personalen inom civilförsvaret beredes anställningsförhållanden likvärdiga med övrig personal i statsförvaltningen. Den vid årets riksdag framlagda propositionen nr 5 innebär otvivelaktigt ett framsteg härvidlag. Detta gäller dock icke om nyckelbefattningarna i civilförsvarets fältorganisation, civilförsvarsdirektörerna.

I fråga om civilförsvarsdirektörerna, vilka f. n. är placerade i Ae 25, hade civilförvarsutredningen och statens organisationsnämnd föreslagit, att befattningen skulle ordinariesättas och placeras i Ao 25. Remissmyndigheterna statskontoret, statens lönenämnd och vederbörande tjänstemannaorganisationer har tillstyrkt förslaget. Statens lönenämnd har särskilt framhållit, att den sålunda föreslagna lönegradsplaceringen ansluter sig till vad som gäller för övriga sektionschefer inom länsstyrelserna.

Länsassessorerna har sedermera erhållit lönegradsuppflyttning till Ao 26. Med hänsyn härtill har flertalet länsstyrelser i sina anslagsäskanden upptagit civilförsvarsdirektörerna i 26:e lönegraden.

I den nu föreliggande propositionen har emellertid civilförsvarsdirektörerna föreslagits placerade i Ae 25. Lönereglering och ordinariesättning har ställts på framtiden i avbidan på eventuell ombildning av civilförvarssektionen till en försvarssektion, avsedd för alla grenar av det civila försvaret.

Det skäl, som anförts för att icke nu ge civilförsvarsdirektörerna samma lönegrad som övriga sektionschefer, synes icke bärande. Det föreligger enligt civilförvarsutredningen, organisationsnämnden, lönenämnden och länsstyrelserna med hänsyn till de arbetsuppgifter och det ansvar, som

redan nu åvilar civilförsvarsdirektörerna, intet skäl att placera dem i lägre lönegrad än övriga sektionschefer. Motiveringen för en lönegradsplacering i paritet med övriga sektionschefer torde icke bli svagare, om detta ansvarsområde eventuellt skulle vidgas. Det synes sålunda icke med fog kunna göras gällande, att en lönegradsplacering i Ao 26 skulle kunna föregripa en pågående utredning.

Däremot torde det vara uppenbart, att denna diskriminering av civilförsvarsdirektörerna i förhållande till övriga sektionschefer rimmar mycket illa med statsmakternas deklARATIONER om civilförsvarets betydelse för totalförsvaret och angelägenheten av att upprusta detsamma. Inställningen var väsentligt annorlunda då civilförsvarsdirektörstjänsterna tillskapades 1944. De placerades då i Eo 28, alltså en lönegrad över länsassessorerna. Sedermera har civilförsvarsdirektörernas löneställning successivt försämrats i relation till länsassessorernas och de är alltså nu placerade en lönegrad under länsassessorerna. Denna nedklassning av civilförsvarsdirektörstjänsterna har skett samtidigt som civilförsvarets betydelse i vårt totalförsvaret genom tillkomsten av nya massförstörelsemedel mångdubblats.

Ordinariesättning av civilförsvarsdirektörstjänsterna förordades redan av 1945 års civilförvarsutredning, som fann att några principiella skäl icke kunde åberopas för att bibehålla den extra ordinarie anställningsformen. Tvärtom talade rekryteringssynpunkterna för en övergång till ordinarie anställningsform.

I proposition nr 82/1948 angående anslag till civilförsvaret för budgetåret 1948/49 förklarade chefen för inrikesdepartementet att han icke var beredd att förorda någon ändring av dittills gällande organisation innan resultatet av utredningen angående länsstyrelsernas organisation förelåg. 1948 års länsstyrelseutredning uttalade år 1950 i sitt betänkande, att civilförsvarsdirektörstjänsterna borde uppföras på ordinarie stat med hänsyn till den karaktär av ordinarie arbetsuppgift för länsstyrelsen, som civilförsvaret fått. Så har emellertid icke skett. Ordinariesättning har ånyo förordats av 1953 års civilförvarsutredning och tillstyrkts av remissmyndigheterna men likväl skjutits på framtiden av Kungl. Maj:t.

Förutsättningarna för en rekrytering av civilförsvarsdirektörsbefattningarna korresponderande mot befattningarnas växande betydelse i totalförsvaret har sålunda undan för undan försämrats. Denna tendens att nedvärdera civilförsvarsdirektörstjänsterna har nu ytterligare understrukits i den föreliggande propositionen.

Statsmakterna har, som nämnts, vid riksdagsbehandlingen av civilförsvarspropositionen vid 1959 års riksdag med skärpa understrukit civilförsvarets utomordentliga betydelse för vårt totalförsvaret samt den synnerliga angelägenheten av en upprustning av civilförsvaret med avseende på såväl krigsorganisationen som fredsorganen. Dessa deklARATIONER får en ihållig klang, om statsmakterna underlåter att ta konsekvenserna härav i fråga om

civildförsvarets nyckelbefattningar i länen och genom fortsatta provisorier skjuter regleringen av dessa tjänster på framtiden.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 5 måtte besluta att befattningarna som civilförsvarsdirektörer uppföres på ordinarie stat med placering i Ao 26.

Stockholm den 27 januari 1960

Olaus Nyberg